

## Staffan Schönberg

Träsnitt – Galleri Granen, Sundsvall, till 17 feb.

När den Östersundsbaseade konstnären Staffan Schönberg ställde ut 2003 på Härnösands konsthall avslutades min recension i Volym så här: *"Det blir ömtåligt och tillknycklat, det blir tafatta gester, men det blir färg, blommor... Schönbergs målningar skaver och jag vet inte vad det är."* Då han nu återkommer till länet och visar träsnitt på Galleri Granen på Storgatan 5 i Sundsvall märks det hur han utvecklat detta skavande till sin egen tillgång och något av signum. Det är fortfarande inte lätt att sätta fingret på vad det är, och en sådan liksom besvärlighet triggas seendet och nyfikenheten. Jag tror det har att göra med en yttre strävhet eller rentav kantighet i hans arbetssätt, som tillsammans med en särskild lyster i färg och atmosfär gör att bilderna andas av nerv trots att de i den här utställningen för det mesta visar stillsamt uppbyggda landskap.

I dessa till synes enkla scenerier ofta bestående av täta skogsbryn, sjöar och himlar, med en skymt av människogestalt i förgrunden, skapas en dramaturgi nedskalad till sitt minimum. Landskapet blir en kuliss att väva drömmar på, endera för den lilla gestalten i hörnet på träsnittet eller för betraktaren av bilden. Det kan vara drömmen om naturen som hemvist, om landsändan Norrland som är mycket större än sitt namn, eller om det för alltid avlägsna paradiset som kanske ändå finns mycket nära; i ett förmänskligt träd, ett halvt förfallet hus, en katt som dricker i kanten av sjön. Staffan Schönberg åskådliggör hemligheter i det tysta. "Haratallen" som passerar varje dag ser ut som en ek, den lilla röda ladan vid den öde landsvägen i "Evening Road" är kanske en vaktkur mot skogen, kattens lapande i "Vid stranden" ger allt vidlyftigare ringar ut över sjö och bild.

Utställningsbildernas titlar som på ett säreget sätt växlar mellan svenska och engelska ger en känsla av både hembygd och populärkultur. Kanske rör det sig om någon slags visuell countrypop i "The Great Lake", "Hurry On Sundown", "Western Lands". Bilden "The Pine" skulle kunna vara hämtad från den svenska emigrationen när man och kvinna står liksom gapande inför den enorma amerikanska tallen, samtidigt är det en på pricken bild av den svenska naturens närmast religiösa betydelse. I ett annat träsnitt, som många av Schönbergs motiv fångat i motljus, är himlen upplyst av ett gulrosa skimmer medan en man i bred hatt långsamt går uppför en backe i den skuggiga förgrunden. Han blickar begrundande ner mot marken, "Space is deep". Flera av bilderna ligger på gränsen mot det surrealistiska i sin betoning på förtrollad natur, som i "Into The Woods" där himlen över granskogen förvandlats till hav och molnet dyker upp som en hägrande ö.

Det kanske inte finns så många genuina romantiker kvar i samtidskonsten men Staffan Schönberg tillhör onekligen en i skaran. I mötet mellan individ, det må vara en rundhyllt katt eller stram silhuett av människa, och en egentligen ofattbar natur uppenbarar han den bräckliga skörheten och skönheten. Träsnitt i sig är kantigt och raspigt, en tveklös teknik, och tillsammans med de tunna och känsliga färgtonerna som hänger över landskapen formas berättelser av integritet, en stark känsla av ömsint närvaro.

Text och foto: Jan K Persson

Volym 2017-02-09